

***Ocena stanu sanitarnego powiatu legionowskiego
za rok 2023.***

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Legionowie

Sylwia Patejuk

1. Wstęp

Jak co roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Legionowie realizował zadania zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego – „Planem zasadniczych przedsięwzięć” na 2023 rok, zawierającym główne kierunki działania, zasadnicze zamierzenia oraz harmonogram nadzoru nad obiektami. Szczególną uwagę zwracano na zagadnienia wpływające w istotny sposób na zdrowie ludzi:

- występowanie chorób zakaźnych na terenie powiatu,
- jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- bezpieczeństwo zdrowotne żywności i żywienia,
- przestrzeganie warunków higienicznych w środowisku pracy i środowisku nauczania i wychowania,
- edukację zdrowotną i promocję zdrowia.

Realizując swoje zadania Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Legionowie współpracował ze Starostą Legionowskim, Komendantem Powiatowym Policji, Powiatowym Lekarzem Weterynarii, Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego, Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcją Ochrony Środowiska, Państwową Inspekcją Pracy, jednostkami administracji samorządowej, placówkami nauczania i wychowania, podmiotami leczniczymi i innymi instytucjami działającym na rzecz poprawy zdrowia publicznego. Wszystkim bardzo dziękuję za dobrą współpracę.

2. Charakterystyka stanu sanitarnego obiektów żywności, żywienia i przedmiotów użytku

Tab. Zakres nadzoru nad obiektami żywności, żywienia i przedmiotów użytku w roku sprawozdawczym 2023 w porównaniu z rokiem 2022.

Lp.	Działalność w zakresie	2022 r.	2023 r.
1.	Liczba obiektów w ewidencji	1332	1400
2.	Liczba obiektów skontrolowanych	276	317
3.	Liczba kontroli	348	431
	w tym: kompleksowych	76	99
	tematycznych	149	157
	interwencyjnych	83	115
	sprawdzających	40	60
4.	Liczba wydanych decyzji administracyjnych wynikających z naruszenia przepisów	22	47
	w tym unieruchomienia	4	2
5.	Liczba nałożonych mandatów	32	53
6.	Liczba obiektów sklasyfikowanych	66	89
7.	Liczba obiektów z oceną niezgodną	0	0
8.	Liczba pobranych prób	159	192
	w tym zdyskwalifikowanych	0	6

Jak wynika z analizy tabeli w roku 2023 w tej grupie działało 1400 obiektów, które objęto nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Legionowie, tj. o 68 więcej niż w ubiegłym roku.

W roku 2023 przeprowadzono łącznie 431 kontroli, o 83 więcej niż w ubiegłym, w tym wykonano 99 kontroli kompleksowych (więcej o 23), 60 kontroli sprawdzających (więcej o 20).

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 157 kontroli tematycznych (porównywalnie do ubiegłego roku). Były one przeprowadzane m.in. w zakresie:

- zatwierdzenia: obiekty nowouruchomione, zmiana właściciela bądź rozszerzenie zakresu prowadzonej działalności,
- po otrzymaniu wytycznych od Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie,
- realizacji planu zasadniczych zamierzeń,
- postępowania dotyczącego wycofania z obrotu mięsa i jego przetworów pozyskanych ze świń pochodzących z gospodarstw, w których stwierdzono ognisko afrykańskiego pomoru świń (ASF)
- wzmożonego nadzoru nad bezpieczeństwem żywności i żywienia, kontroli zakładów obiektów sprzedaży żywności, obiektów żywienia zbiorowego typu otwartego, obiektów obrotu żywności w zakresie warunków przechowywania wód butelkowanych i napojów.

Liczba przeprowadzonych kontroli interwencyjnych w 2023 r. wyniosła 115 (o 32 więcej niż w roku ubiegłym). Przeprowadzono:

- 63 kontrole w związku z interwencjami zgłaszanymi przez konsumentów,
- 52 kontrole w związku z interwencjami - powiadomieniami w systemie RASFF.

Pobrano 192 próby żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (o 33 więcej niż w poprzednim roku), co wynikało z planu narzuconego przez WSSE w Warszawie oraz z potrzeby pobrania prób ponadplanowych. 6 pobranych do badań prób zakwestionowano (pkt. 4).

Wystosowano 10 wniosków o ukaranie do Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. 9 z nich spowodowanych było stwierdzeniem prowadzenia działalności bez decyzji zatwierdzającej i wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS lub samowolnym rozszerzeniem zakresu dotychczasowej działalności. Natomiast 1 wniosek w związku ze sprzedażą w automatach, w szkole podstawowej artykułów spożywczych innych niż objęte grupami środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach – w ubiegłym roku sprawozdawczym wystosowano wszystkich wniosków - 5.

W 2023 roku w wyniku stwierdzanych nieprawidłowości nałożono 53 mandaty karne (w ubiegłym roku mniej - 32 mandaty karne). Mandaty karne nakładano głównie w obiektach żywienia zbiorowego otwartego oraz w obiektach obrotu żywnością.

Wydano 47 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, w tym 2 decyzje unieruchomienia Zakładu – w ubiegłym roku – 22 decyzje nakazujące, w tym 4 unieruchomienia Zakładu.

3. Opis stanu sanitarnego wytwórni oraz miejsc obrotu materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

W roku sprawozdawczym zewidencjonowano 5 wytwórni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością tj.:

- 2 wytwórnie zajmujące się produkcją nakrętek do przemysłu spożywczego i kosmetycznego,
- 2 produkujące opakowania przeznaczone do kontaktu z żywnością,
- 1 produkująca nakrętki i opakowania z tworzyw sztucznych dla przemysłu spożywczego i kosmetycznego.

W 2023 r. skontrolowano 1 wytwórnię, w której przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną w związku z powiadomieniem w systemie RASFF.

W tej grupie nie zatwierdzano nowych obiektów, nie wykreślano obiektów. Nie wydawano decyzji administracyjnych. W 2023 r. w tej grupie obiektów nie pobierano do badań laboratoryjnych próbek materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. W roku sprawozdawczym nie zgłoszono interwencji w tej grupie obiektów. Ponadto nadzorem objęto 21 obiektów obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością, w tym 4 hurtownie opakowań do kontaktu z żywnością oraz 17 sklepów.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 2 hurtownie oraz 2 sklepy z materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością. Przeprowadzono 4 kontrole kompleksowe, 2 w hurtowniach oraz 2 w sklepach. W przypadku 1 ze sklepów nałożono mandat karny za wprowadzanie środków spożywczych do obrotu po terminie przydatności. W analizowanej grupie w roku sprawozdawczym nie odnotowano interwencji konsumenckich a także powiadomień w systemie RASFF. Żaden zakład nie został wyznaczony do wzmożonego nadzoru w 2023 r. W tej grupie zakładów pobrano 3 próbki przedmiotów użytku, badania nie wykazały odchylenia od obowiązujących norm.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Legionowie nie wydawał decyzji zakazującej wprowadzenia do obrotu materiałów do kontaktu z żywnością.

4. Liczba zakwestionowanych próbek, rodzaje produktów oraz przyczyny zakwestionowania, podjęte działania oraz ich wyniki

Tab. Liczba próbek zakwestionowanych, pobranych na nadzorowanym terenie:

Nazwa produktu	Miejsce poboru próbki	Kierunek badań	Przyczyna zakwestionowania	Liczba próbek	Podjęte działania i ich wyniki
Melisa herbatka ziołowa	Market Biedronka,	Alkaloidy pirolizydynowe	Stwierdzono obecność badanego parametru na poziomie powyżej 400µg/kg.	1	PPIS podjął decyzję o zakwestionowaniu próbki, zgłosił stosowne powiadomienie do systemu RASFF.
OAZA Niegazowa na Woda Źródłana	Market Biedronka,	Czystość mikrobiologiczna	Stwierdzono liczbę beztlenowców redukujących siarczyny (clostridia) w 50 ml wody na poziomie 5 jtk.	5	PPIS podjął decyzję o zakwestionowaniu próbki, zgłosił także stosowne powiadomienie do systemu RASFF.

W roku 2023 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Legionowie zakwestionował 6 spośród pobranych próbek. 5 prób to Niegazowana Woda Źródłana OAZA, badana w kierunku czystości mikrobiologicznej, gdzie stwierdzono liczbę beztlenowców redukujących siarczyny (clostridia) w 50 ml wody na poziomie 5 jtk. Clostridia redukujące siarczyny (łącznie z przetrwalnikami) nie mogą być obecne w 50 ml wody wprowadzanej do obrotu w opakowaniach. Jednocześnie długość terminu przydatności do spożycia oraz warunki przechowywania (temperatura pokojowa), mogą sprzyjać niekontrolowanemu namnażaniu się drobnoustrojów w dalszym okresie przechowywania wody. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Legionowie podjął decyzję o zakwestionowaniu w/w próbek, zgłosił także stosowne powiadomienie do systemu RASFF.

Szóstą zakwestionowaną próbę stanowiła Herbatka Ziołowa Melisa badana w kierunku obecności alkaloidów pirolizydynowych. W trakcie badań stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu sumy 35 alkaloidów i określono ich obecność na poziomie powyżej 400µg/kg. Taki produkt może stwarzać zagrożenie dla zdrowia bardziej wrażliwych grup konsumentów, wobec czego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Legionowie podjął decyzję o zakwestionowaniu w/w próbki. Zgłosił także stosowne powiadomienie do systemu RASFF.

Biorąc pod uwagę, że producenci kwestionowanych próbek to podmioty, których siedziby oraz prowadzona działalność znajdowały się poza terenem powiatu legionowskiego, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Legionowie przekazał sprawę zgodnie z właściwością miejscową.

5. Nadzór nad kosmetykami

Pod nadzorem znajdują się:

- 7 zakładów produkujących i konfekcjonujących kosmetyki;
- 2 zakłady konfekcjonujące kosmetyki (bez produkcji);
- 8 obiektów obrotu kosmetykami, w tym 1 hurtownia oraz 7 sklepów z kosmetykami.

Nadzorem objęto 17 zakładów.

W roku 2023 nie planowano kontroli w obiektach produkcji, konfekcjonawania, hurtowni lub sklepach z kosmetykami.

Przeprowadzono 4 kontrole interwencyjne z związku z podejrzeniem wprowadzania do obrotu kosmetyków zawierających w swoim składzie liliol. W każdym przypadku produkt był już niedostępny – wyprzedany dla indywidualnego klienta, w związku z czym ocena znakowania i składu kosmetyku była niemożliwa. Żaden zakład w tej grupie nie został wyznaczony do wzmożonego nadzoru w 2023 r.

W roku sprawozdawczym nie pobrano próbek do badań laboratoryjnych w tej grupie zakładów, nie przeprowadzono kontroli w związku z powiadomieniem w systemie RAPEX.

6. Nadzór nad jakością wody.

W roku 2023 nadzorem objęto łącznie 29 wodociągów, w tym 21 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia oraz 8 wodociągów lokalnych. Pod nadzorem znajdowała się również 1 studnia publiczna w Legionowie oraz 1 ujęcie wody powierzchniowej - Zalew Zegrzyński, z którego woda jest ujmowana dla wodociągu północnego, zaopatrującego miasto Warszawę.

W związku z prowadzeniem nadzoru nad jakością wody do spożycia pobrano 198 próbek wody i oceniono 147 wyników z kontroli wewnętrznej jakości wody.

W 2023 roku wydano 3 decyzje stwierdzające brak przydatności wody do spożycia pod względem mikrobiologicznym w wodociągach :

- Serock, ul. Pułtуска - obecność bakterii grupy coli i Escherichia coli.
- Stanisławowo - obecność bakterii grupy coli.
- Hotel Warszawianka w Jachrance - obecność bakterii grupy coli i Escherichia coli.

Po podjęciu kroków naprawczych oraz pobraniu dodatkowych próbek wyniki potwierdziły skuteczność podjętych działań. Ponadto w 2023 roku wydano 4 decyzje stwierdzające warunkową przydatność wody do spożycia:

- 2 decyzje wydano na wodociąg zbiorowego zaopatrzenia Stanisławowo, w którym stwierdzono obecność nielicznych bakterii grupy coli oraz ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C.
- 1 decyzję wydano na wodociąg zbiorowego zaopatrzenia Jadwisin, w którym stwierdzono obecność nielicznych bakterii grupy coli.

- 1 decyzję wydano na indywidualne ujęcie wody należące do firmy AGRO INSERVIS Sp. Z o.o. w Jadwisinie, gdzie stwierdzono obecność nielicznych bakterii grupy coli.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Legionowie po rozpatrzeniu wszystkich sprawozdań z badań wody realizowanych według ustalonego harmonogramu oraz tych przekazywanych przez podmioty zarządzające wodociągami na podstawie prowadzonego monitoringu wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, a także biorąc pod uwagę skuteczność działań naprawczych podejmowanych w celu poprawy jakości dostarczanej wody, wydał za rok 2023, oceny stwierdzające przydatność wody do spożycia dla wszystkich nadzorowanych wodociągów.

W roku 2023 nadzorem objęto 2 kąpieliska oraz 1 miejsce wykorzystywane do kąpieli. Są to:

1. Nieporęt „Dzika Plaża” – kąpielisko,
2. Serock, ul. Retmańska – kąpielisko,
3. Wieliszew, ul. 600-Lecia – miejsce wykorzystywane do kąpieli.

W 2023 roku wydano 12 ocen jakości wody do kąpieli w kąpieliskach, miejscu wykorzystywanym do kąpieli:

- Nieporęt „Dzika Plaża” wydano 5 ocen o przydatności wody do kąpieli i 2 oceny o braku przydatności wody do kąpieli. Brak przydatności wody wynikał z wystąpienia zakwitu sinic. Wydano dwie decyzje wprowadzające tymczasowy zakaz kąpieli do czasu ustąpienia zakwitu.
- Serock, ul. Retmańska – wydano 3 oceny o przydatności wody do kąpieli.
- Wieliszew, ul. 600-Lecia - wydano 2 oceny o przydatności wody do kąpieli.

Informacje o jakości wody w kąpieliskach oraz o warunkach panujących na kąpieliskach były na bieżąco umieszczane przez organizatora i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Legionowie w serwisie kąpieliskowym oraz był dostępne dla społeczeństwa na stronach internetowych Głównego Inspektoratu Sanitarnego lub poprzez media społecznościowe Powiatowej Stacji w Legionowie.

W 2023 r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Legionowie było 8 obiektów basenowych. Jakość wody w basenach oceniana jest na podstawie wyników badań przeprowadzanych w ramach nadzoru oraz w ramach kontroli wewnętrznej wykonywanej z częstotliwością dwa razy w miesiącu przez zarządców obiektów.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Legionowie na podstawie uzyskanych wyników badań wody basenowej wydał oceny stwierdzające przydatność wody do kąpieli dla wszystkich nadzorowanych obiektów basenowych za rok 2023.

W roku 2023 wzmociono nadzór nad legionellą w obiektach służby zdrowia oraz opieki nad osobami starszymi jak również w obiektach tymczasowego zakwaterowania oraz pływalniach, Aquaparkach. W związku z tym zarządcy ww. obiektów zostali zobowiązani do wykonania badań wody ciepłej użytkowej pod kątem występowania bakterii Legionella sp.

Wydano decyzję na wyłączenie z użytkowania obiektu Pływalnia w Legionowie z uwagi na stwierdzoną obecność bakterii Legionella sp. pod natryskiem basenowym. Po podjęciu działań naprawczych zanieczyszczenie ustąpiło.

7. Zwalczanie chorób zakaźnych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Legionowie prowadzi nadzór bieżący nad rejestracją zachorowań i podejrzeń o zachorowanie na choroby zakaźne i pasożytnicze na terenie powiatu legionowskiego.

W roku 2023 roku na terenie powiatu zarejestrowano łącznie **4 129** zgłoszonych chorób zakaźnych, w tym m. in. następujące jednostki chorobowe:

- bakteryjne zakażenia jelitowe – 119 przypadków w tym: wywołane przez *Salmonella* – 81 przypadków, *Yersinia enterocolitica* – 2 przypadki, *Capylobacter* – 5 przypadków, *Clostridium difficile* – 31 przypadków;
- wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez: *rotawirusy* - 27 przypadków, *norowirusy* – 20 osób, inne określone – 14 osób, inne i nie określone – 12 osób;
- biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu 265 przypadków (w tym dzieci do lat 2 - 90 przypadków);
- giardioza (lamblioza) – 15 przypadków;
- szkarlatynę (płonicę) – 133 przypadki;
- krztusiec – 2 przypadki;
- róża – 11 przypadków;
- borelioza z Lyme – 59 przypadków;
- inwazyjna choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae* – 12 przypadków;
- bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu – 1 przypadek;
- kleszczowe zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu – 2 przypadki;
- ospa wietrzna – 800 przypadków;
- świnka (nagminne zapalenie przyusznic) – 7 przypadków;
- wirusowe zapalenie wątroby typu C – 10 przypadków;
- gruźlica (w tym 1 pozapłucna) – 16 przypadków;
- listerioza – 1 przypadek;
- kiła – 12 przypadków;
- rzeżączka – 2 przypadki;
- inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie – 2 przypadki.

We wskazanym okresie odnotowano znaczny wzrost zachorowań m. in. na płonicę (szkarlatynę) zgłoszono o 60 przypadków więcej oraz ospę wietrzną o 507 przypadków więcej. Zwiększyła się również ilość zgłoszonych zachorowań wywołanych zakażeniem bakterią *Streptococcus pneumoniae*, która wywołała choroby takie jak posocznica i zapalenie płuc. Nie odnotowano zgłoszeń HIV.

Łącznie odnotowano 2 070 przypadków zachorowań na COVID-19, w tym 1 173 przypadków potwierdzonych i 897 możliwych.

Zarejestrowano łącznie 16 zachorowań na gruźlicę płucną i pozapłucną potwierdzoną bakteriologicznie BK (+) i niepotwierdzoną bakteriologicznie BK (-). W związku z powyższym objęto nadzorem epidemiologicznym 25 osób z kontaktu z pacjentem prątkującym.

Zarejestrowano łącznie 8 zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B. W związku z powyższym objęto nadzorem epidemiologicznym 6 osób z kontaktu z pacjentem, w tym 3 osoby skierowano na szczepienie p/WZW B

Zarejestrowano łącznie 12 zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu C. W związku z powyższym objęto nadzorem epidemiologicznym 7 osób z kontaktu z pacjentem, w tym 2 osoby skierowano na szczepienie p/WZW C.

W roku 2023 odnotowano 13 zgonów zakwalifikowanych jako zgony z powodu choroby zakaźnej. 12 z nich spowodowane Covid-19 oraz 1 – gripą.

Prowadzono nadzór epidemiologiczny i postępowanie zapobiegawcze nad osobami pokąsanymi i narażonymi na zakażenia wścieklizną, we współpracy z Powiatowym Lekarzem Weterynarii. W 2023 roku narażonych na zakażenie wścieklizną było 109 osób, z tej liczby 46 osób zaszczepiono p/wściekliznie z powodu pokąsania przez zwierzęta, których właściciele nie udało się ustalić.

Na terenie powiatu w 2023r. odnotowano 4 ogniska zatruc pokarmowych, w tym 2 to 2-osobowe ogniska domowe a pozostałe 2 dotyczyły placówek edukacyjnych. W przypadku jednego 2-osobowego ogniska nie ustalono czynnika etiologicznego – pacjenci nie wykonali badań. W pozostałych ogniskach czynnikiem etiologicznym była Salmonella Enteritidis,

Ognisko Przedszkole – Gmina Jabłonna

W wyniku dochodzenia epidemiologicznego ustalono, że doszło do zatrucia 3 dzieci, które zostały poddane leczeniu ambulatoryjnemu. Łącznie było 9 osób narażonych, u 2 wykonano badania potwierdzające zatrucie Salmonella Enteritidis.

Ognisko Szkoła – Gmina Wieliszew

Przeprowadzono dochodzenie epidemiologiczne w ramach, którego wykonano 357 wywiadów epidemiologicznych, w tym z 22 pracownikami placówki. W wyniku zdarzenia doszło do zatrucia 66 osób, w tym 64 dzieci i 2 pracowników, spośród których 1 został poddany hospitalizacji, a 65 zostało poddanych leczeniu ambulatoryjnemu. Łącznie było 352 osoby narażone. Ustalono, że czynnikiem etiologicznym w ognisku była Salmonella Enteritidis.

W związku z powyższym w ramach ustawowych czynności zostały wykonane kontrolne sanitarne w obiekcie w zakresie higieny żywności i żywienia, epidemiologii, higieny dzieci i młodzieży oraz higieny pracy. W związku z czym nałożono mandat karny, wydano 2 decyzje nakazujące z rygorem natychmiastowej wykonalności, prowadzono postępowanie administracyjne w celu wydania decyzji płatniczej za stwierdzone uchybienia oraz decyzji nakazującej usunięcie stwierdzonych uchybień. W ramach nadzoru sanitarnego wykonano badania w kierunku patogenów chorobotwórczych u 18 osób.

W wyniku przeprowadzonego postępowania Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Legionowie ustalił, iż przyczyną powstania ogniska masowego zatrucia pokarmowego był prawdopodobnie zakażony pracownik, który nie zgłosił dolegliwości żołądkowych oraz nie zachował elementarnych zasad higieny i przeniósł zakażenie na rękach lub błąd pracowników bloku żywieniowego, którzy nie zachowali dostatecznego reżimu higienicznego podczas przygotowywania posiłków. Ponadto informację o zdarzeniu przekazano do Prokuratury w Legionowie.

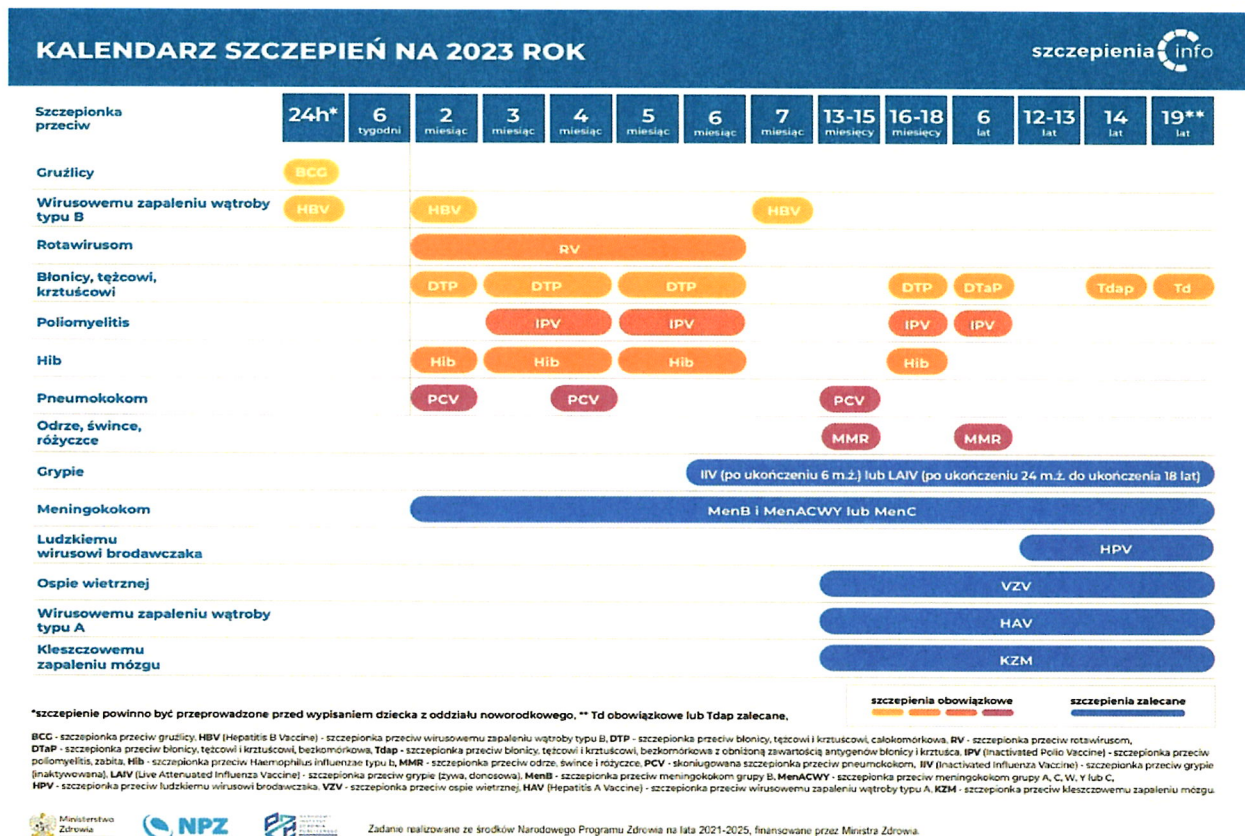
8. Nadzór nad szczepieniami ochronnymi.

W 2023 roku nadzorem nad realizacją szczepień w powiecie legionowskim objęto 19 podmiotów leczniczych, które prowadzą szczepienia ochronne w 21 punktach szczepień.

Na podstawie analizy sprawozdania rocznego ze szczepień ochronnych w 2023 roku obowiązkiem szczepień objęto 29 470 dzieci i młodzieży do 19 roku życia. Liczba ta uległa zwiększeniu o 243 pacjentów w porównaniu do roku 2022.

Programu Szczepień Ochronnych, który w roku 2023 przedstawiał się następująco:

Źródło: <https://szczepienia.pzh.gov.pl/wp-content/uploads/2022/12/Kalendarz-szczepien-2023.pdf>

Liczba osób uchylających się od wykonania obowiązku szczepień ochronnych na koniec 2023 roku wynosiła 478, liczba niezaszczepionych dzieci w związku z uchylaniem się od obowiązku szczepień na koniec 2022 roku wynosiła 405.

Tab. Procentowa wszechpialność dzieci i młodzieży w powiecie legionowskim za 2023 r. wg aktualnego Programu Szczepień Ochronnych na 2023 r.

Szczepienia przeciw:	Wszechpialność w % w powiecie legionowskim w 2023 r
GRUŻLICA	98,2
WZW typu B	95,7
ROTAWIRUS	56,3
BŁONICA, TĘŻEC	97,3
KRZTUSIEC	97,0
POLIOMELITIS	94,6
Hib	91,1
PNEUMOKOKI	77,1
ODRA, ŚWINKA, RÓŻYCZKA	99,7

W roku 2023 do PSSE w Legionowie zostało zgłoszonych 6 przypadków Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych. Każdy przypadek podlegał szczegółowej analizie zgodnie z obowiązującymi procedurami. Wszystkie przypadki zostały zakwalifikowane jako łagodne i nie stwierdzono ich powiązań ze szczepieniami.

9. Higiena Dzieci i Młodzieży, Promocja Zdrowia.

Przedstawiciele Państwowej Inspekcji Sanitarnej uczestniczyli w spotkaniach profilaktycznych w placówkach nauczania i wychowania oraz brali udział w akcjach profilaktycznych, zabawach sportowych organizowanych podczas wycieczek zimowego i letniego dzieci i młodzieży. Podczas spotkań i akcji profilaktycznych eksponowano i prowadzono rozdawnictwo materiałów edukacyjnych dotyczących: chorób pasożytniczych, profilaktyki antytytoniowej, profilaktyki HIV/AIDS, wszawicy, grypy, dopalaczy, cyberuzależnień, szczepień ochronnych w tym (COVID-19) oraz szczepień zgodnie z kalendarzem szczepień, zdrowia psychicznego i depresji, zasad zdrowego żywienia, bezpiecznego wycieczek dzieci i młodzieży, bezpiecznego grzybobrania oraz ulotki dotyczące higieny w tym higieny mycia rąk.

Tab. Realizacja programów edukacyjnych.

L.p.	Tytuł programu	Liczba podmiotów realizujących	Liczba odbiorców	Grupa docelowa
1.	„Trzymaj Formę” (propagowanie zbilansowanego odżywiania połączonego z regularną aktywnością fizyczną)	11	6217	klasy IV-VIII szkoły podstawowej
2.	„Bieg po zdrowie” (propagowanie zbilansowanego odżywiania połączonego z regularną aktywnością fizyczną)	4	150	klasy IV szkoły podstawowej
3.	„Żyj dobrze” (propagowanie zdrowego stylu życia)	7	2009	klasy I-VIII szkoły podstawowej
4.	„Czyste powietrze wokół nas” (profilaktyka antynikotynowa)	15	415	4-6 lat - przedszkola
5.	„ Skąd się biorą produkty ekologiczne”	10	779	4-6 lat - przedszkola
6.	„ARS, czyli jak dbać o miłość” (profilaktyka uzależnień)	4	92	klasy I-IV szkoły ponadpodstawowe
7.	„Zdrowe piersi są ok!” (profilaktyka raka piersi)	3	1625	klasy I-IV szkoły ponadpodstawowe

10. Podsumowanie

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Legionowie oceniając stan bezpieczeństwa sanitarnego na terenie powiatu legionowskiego stwierdza, że nie stanowi on zagrożenia dla zdrowia i życia jego mieszkańców. W ubiegłym roku realizowano nadzór nad 3016 obiektami, gdzie przeprowadzono 928 kontroli sanitarnych.

Tab. Informacje ogólne:

Sekcja	Liczba obiektów	Liczba kontroli	Decyzje merytoryczne	Decyzje płatnicze	Liczba mandatów	Liczba interwencji	Liczba prób
Epidemiologia	199	59	6	9	4	2	845
Higiena żywności i żywienia	1400	431	271	130	53	115	192
Higiena komunalna	666	121	41	61	5	31	257
Higiena pracy	419	118	34	31	0	5	0
Higiena dzieci i młodzieży	162	113	6	4	1	4	0
Zapobiegawczy nadzór sanitarny	0	19	0	19	0	0	0
Promocja zdrowia	170	67	0	0	0	0	0
Razem	3016	928	352	254	63	155	1294

Niezależnie od dotychczasowych wyników należy w dalszym ciągu prowadzić prawidłowy i skuteczny nadzór nad chorobami zakaźnymi, aby przyczynić się do ograniczenia powstania ognisk i zakażeń tych chorób.

Należy również w dalszym ciągu kontynuować szerokie działania oświatowo- zdrowotne, prowadzone monitoringi, badania i kontrole, aby przyczynić się do zapewnienia bezpieczeństwa sanitarno - epidemiologicznego i lepszego zdrowia mieszkańców powiatu legionowskiego, w szczególności prowadzić wzmożony nadzór sanitarny nad:

- realizacją programu obowiązkowych szczepień ochronnych,
- bezpieczeństwem żywności i żywienia zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego,
- produktami wprowadzanymi do obrotu mogącymi stanowić zagrożenie dla zdrowia ludzi,
- bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, a także wody w kąpieliskach oraz pływalniach,
- obiektami użyteczności publicznej,
- warunkami zdrowotnymi środowiska pracy celem wzmocnienia ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy,
- warunkami nauczania, wychowania, opieki oraz wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży.